

**Rada Europy
KOMITET MINISTRÓW**

**REZOLUCJA NR (99) 5
powołująca Grupę Państw przeciw Korupcji (GRECO)**

(przyjęta przez Komitet Ministrów 1 maja 1998 roku, na 103. sesji)

Przedstawiciele w Komitecie Ministrów ... (przynajmniej jednej trzeciej państw członkowskich Rady Europy), wraz z przedstawicielami państw nie będących członkami Rady Europy, a zaproszonych do przystąpienia do tego porozumienia;

Przekonani, że korupcja stanowi podstawowe zagrożenie dla rządów prawa, demokracji, praw człowieka, uczciwości i sprawiedliwości społecznej, wstrzymuje rozwój gospodarczy oraz zagraża stabilności instytucji demokratycznych i moralnym podstawom społeczeństwa;

Świadomi potrzeby promocji współpracy pomiędzy państwami w walce z korupcją, włączając w to jej powiązania z przestępczością zorganizowaną i praniem brudnych pieniędzy;

Podkreślając, że skuteczna strategia zwalczania korupcji wymaga zdecydowanego zaangażowania się państw, łączenia ich wysiłków, dzielenia się doświadczeniem i podejmowania wspólnych działań;

Uznając, że rosnąca świadomość społeczeństw i promowanie wartości etycznych stanowią efektywne środki zapobiegania korupcji;

Mając na względzie zalecenia 19. Konferencji europejskich ministrów sprawiedliwości (Malta, 1994);

Biorąc pod uwagę Program Działań przeciw Korupcji, przyjęty przez Komitet Ministrów Rady Europy w 1996 roku oraz prace podjęte zgodnie z nim przez Multidyscyplinarną Grupę do spraw Korupcji (GMC);

Biorąc pod uwagę rezultaty Wspólnego projektu Komisji Europejskiej (Program PHARE) i Rady Europy dotyczącego zwalczania korupcji oraz przestępczości zorganizowanej w państwach będących w okresie transformacji („Octopus Project”);

Mając na względzie Rezolucję nr 1 w sprawie powiązań pomiędzy korupcją i przestępczością zorganizowaną, przyjętą na 21. Konferencji europejskich ministrów sprawiedliwości (Praga, 1997);

Mając na względzie Deklarację Końcową przyjętą na II Szczycie szefów państw i rządów państw członkowskich Rady Europy (Strasburg, 10-11 października 1997 roku), w której głowy państw i szefowie rządów zdecydowali się szukać wspólnych środków reakcji na wyzwania stawiane przez wzrost korupcji i przestępczości zorganizowanej;

Zgodnie z Programem Działań przyjętym na II Szczycie głów państw i szefów rządów państw członkowskich Rady Europy (Strasburg, 10-11 października 1997 r.), w którym szefowie państw i rządów, w celu promowania współpracy w walce z korupcją (włączając w to jej powiązania z przestępczością zorganizowaną i praniem brudnych pieniędzy), zalecili Komitetowi Ministrów przyjęcie między innymi zasad wiodących, mających mieć zastosowanie w rozwoju ustawodawstwa wewnętrznego i praktyce, oraz bezzwłoczne stworzenie właściwego i sprawnego mechanizmu kontroli przestrzegania zasad wiodących, a także implementacji innych międzynarodowych instrumentów, które zostaną przyjęte zgodnie z Programem Działań przeciw Korupcji;

Mając na względzie 20 zasad wiodących w walce z korupcją, przyjętych przez Komitet Ministrów na jego 101. posiedzeniu 6 listopada 1997 r. (zwanymi dalej „Zasadami wiodącymi”);

Przekonani, że powołanie GRECO, w której państwa członkowskie i państwa nie będące członkami Rady Europy będą uczestniczyły na równych zasadach, stanowić będzie znaczący wkład w popieranie dynamicznego procesu mającego na celu efektywne zapobieganie i zwalczanie korupcji;

Przekonani, że GRECO poprzez środki wzajemnej oceny i nacisku „równych sobie” będzie w stanie kontrolować w elastyczny i efektywny sposób przestrzeganie Zasad wiodących i implementację instrumentów międzynarodowych przyjętych przez Radę Europy, mających na celu walkę z korupcją;

Przekonani w związku z tym, że pełne członkostwo w GRECO powinno być zastrzeżone dla tych, którzy biorą udział bez ograniczeń w procedurze wzajemnej oceny i akceptują poddanie się jej;

Mając na względzie Rezolucję (98) 7, przyjętą przez Komitet Ministrów 5 maja 1998 roku podczas jego 102. sesji na szczeblu ministerialnym, zezwalającą na przyjęcie niniejszego porozumienia;

NINIEJSZYM POSTANAWIAJĄ utworzyć na mocy niniejszego poszerzonego częściowego porozumienia Grupę Państw przeciw Korupcji (GRECO), której działanie reguluje załączony Statut;

UZGADNIAJĄ, że GRECO jest powołana na wstępny okres trzech lat;

UZGADNIAJĄ, że funkcjonowanie GRECO będzie poddane ocenie z końcem trzyletniego okresu wstępnego;

WYRAŻAJĄ życzenie, aby wszystkie państwa członkowskie Rady Europy zostały członkami GRECO w najbliższej przyszłości.

Załącznik

STATUT GRUPY PAŃSTW PRZECIW KORUPCJI (GRECO)

Artykuł 1

Cel GRECO

Celem Grupy Państw przeciw Korupcji (dalej zwanej GRECO) jest podniesienie zdolności jej członków do zwalczania korupcji przez śledzenie, w ramach dynamicznego procesu wzajemnej oceny i nacisku „równych sobie”, wypełniania ich zobowiązań w tym zakresie.

Artykuł 2

Funkcje GRECO

Dla osiągnięcia celu określonego w artykule 1, GRECO będzie:

- i. kontrolować przestrzeganie Zasad wiodących w walce z korupcją, przyjętych przez Komitet Ministrów Rady Europy w dniu 6 listopada 1997 roku;
- ii. kontrolować implementację międzynarodowych instrumentów prawnych przyjętych w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji, zgodnie z postanowieniami w nich zawartymi.

Artykuł 3
Siedziba

Siedzibą GRECO jest Strasburg.

Artykuł 4
Uzyskiwanie członkostwa w GRECO

1. Każde państwo członkowskie Rady Europy, inne niż wymienione w Rezolucji ustanawiającej GRECO, może przyłączyć się do GRECO w każdym czasie, przez notyfikowanie tego faktu Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
2. Każde państwo nie będące członkiem Rady Europy, które uczestniczyło w opracowywaniu niniejszego Poszerzonego Częściowego Porozumienia, inne niż wymienione w Rezolucji ustanawiającej GRECO, może przyłączyć się do GRECO w każdym czasie, przez notyfikowanie tego faktu Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy. Do notyfikacji dołączyć należy deklarację, w której państwo takie zobowiązuje się do stosowania Zasad wiodących w walce z korupcją, przyjętych przez Komitet Ministrów Rady Europy w dniu 6 listopada 1997 roku.
3. Państwa, które stają się stronami międzynarodowych instrumentów prawnych, przyjętych przez Komitet Ministrów Rady Europy w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji, przewidującego obowiązkowe członkostwo w GRECO, stają się członkami GRECO *ipso facto*, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tych instrumentach.
4. Komitet Ministrów Rady Europy, w składzie ograniczonym do państw uczestniczących w Poszerzonym Częściowym Porozumieniu, po uprzedniej konsultacji z krajami nie należącymi do Rady Europy, a już uczestniczącymi w Poszerzonym Częściowym Porozumieniu, może zaprosić do udziału w GRECO inne niż wymienione w ustępie 2 państwa nie należące do Rady Europy. Państwo nie należące do Rady Europy, po otrzymaniu takiego zaproszenia, notyfikuje Sekretarzowi Generalnemu zamiar przystąpienia do GRECO, składając jednocześnie deklarację, w której zobowiązuje się do stosowania Zasad wiodących w walce z korupcją.

Artykuł 5
Udział Wspólnoty Europejskiej

Wspólnota Europejska może zostać zaproszona przez Komitet Ministrów do uczestnictwa w pracach GRECO. Zasady jej uczestnictwa określone zostaną w rezolucji zapraszającej do uczestnictwa.

Artykuł 6
Skład GRECO

1. Każdy członek GRECO wyznacza delegację, składającą się z nie więcej niż dwóch przedstawicieli. Jeden z przedstawicieli zostanie wyznaczony szefem delegacji.
2. Koszty podróży i pobytu jednego członka delegacji pokryte będą z budżetu Poszerzonego Częściowego Porozumienia.
3. Przedstawiciele wyznaczeni do GRECO korzystają z przywilejów i immunitetów zgodnie z artykułem 2 Protokołu do Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy.

Artykuł 7
Inni członkowie

1. Europejski Komitet Współpracy Prawnej (CDCJ) i Europejski Komitet Problematyki Przeszłości (CDPC) wyznaczają po jednym przedstawicieli do GRECO.
2. Komitet Ministrów może zaprosić, po uprzednim skonsultowaniu się z GRECO, inne organy Rady Europy do wyznaczenia reprezentantów.
3. Komitet Statutowy, utworzony na podstawie artykułu 18, wyznacza przedstawiciela do GRECO.
4. Przedstawiciele wyznaczeni na podstawie ustępów od 1 do 3 uczestniczą w posiedzeniach plenarnych GRECO bez prawa głosu. Koszty ich podróży i pobytu nie są pokrywane z budżetu Poszerzonego Częściowego Porozumienia.

Artykuł 8
Funkcjonowanie GRECO

1. GRECO podejmuje decyzje niezbędne dla swego funkcjonowania. W szczególności:
 - i. przyjmuje raporty oceniające, zgodnie z artykułem 15;
 - ii. zatwierdza projekt rocznego programu działań i przedstawia Sekretarzowi Generalnemu, zgodnie z przepisami finansowymi, propozycje dotyczące opracowania projektu budżetu rocznego, przed przekazaniem go do Komitetu Statutowego, utworzonego na podstawie artykułu 18;
 - iii. zatwierdza sprawozdanie roczne ze swej działalności, włącznie z rozliczeniem finansowym, przed przedstawieniem go Komitetowi Statutowemu i Komitetowi Ministrów.
2. GRECO odbywa nie mniej niż dwa posiedzenia plenarne rocznie i może, zgodnie ze swym Regulaminem postępowania, zdecydować o utworzeniu grup roboczych, zawsze gdy będzie to niezbędne.
3. GRECO będzie publikować każdego roku sprawozdanie roczne ze swej działalności, włącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym, po zatwierdzeniu go przez odpowiednie organy, stosownie do artykułu 18.
4. GRECO ustali swój Regulamin postępowania. Domniemywa się, że każde państwo lub Wspólnota Europejska, stając się członkiem GRECO przyjmuje Statut i Regulamin postępowania GRECO.
5. Posiedzenia GRECO odbywać się będą za zamkniętymi drzwiami.
6. Każdy z członków GRECO biorący udział w ocenie wzajemnej, ma prawo do głosowania. Każdy z nich może oddać jeden głos. Jednakże członek, który przez okres dwóch lat nie uiszczył całości lub istotnej części rocznej składki obowiązkowej do budżetu Poszerzonego Częściowego Porozumienia, nie bierze udziału w procesie decyzyjnym, chyba że Komitet Statutowy zdecyduje inaczej.
7. GRECO podejmuje decyzje większością 2/3 głosów oddanych przez większość uprawnionych do głosowania. Jednakże decyzje proceduralne podejmowane są większością głosów oddanych.
8. GRECO wybiera przewodniczącego i wiceprzewodniczącego spośród przedstawicieli członków uprawnionych do głosowania.

Artykuł 9
Biuro

1. Biuro GRECO składa się z przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, o których mowa w artykule 8 ustęp 8 oraz pięciu innych osób wybranych przez GRECO spośród

przedstawicieli członków uprawnionych do głosowania, którzy, w miarę możliwości, są stronami co najmniej jednego międzynarodowego instrumentu prawnego, przyjętego w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji.

2. Biuro wykonuje następujące zadania:

- przygotowanie wstępnego projektu rocznego planu działalności i projektu rocznego sprawozdania z działalności;
- przedstawianie GRECO propozycji dotyczących wstępnego projektu budżetu;
- organizowanie wizyt w krajach, na podstawie decyzji podjętych przez GRECO;
- przedstawianie GRECO propozycji dotyczących składu zespołów oceniających *ad hoc*;
- przygotowanie porządku obrad posiedzeń GRECO, włącznie z tymi, na których dyskutowane będą raporty z oceny;
- przedstawianie GRECO propozycji dotyczących postanowień, które mają zostać wybrane do postępowania oceniającego, stosownie do artykułu 10 ustęp 3;
- przedstawianie GRECO propozycji dotyczących powołania ekspertów naukowych i konsultantów.

3. Biuro wykonuje inne zadania powierzone mu przez GRECO.

4. Biuro wykonuje swe zadania pod ogólnym nadzorem GRECO.

Artykuł 10

Postępowanie oceniające

1. GRECO prowadzi postępowania oceniające wobec każdego ze swych członków, zgodnie z artykułem 2.

2. Ocena jest podzielona na rundy. Runda oceny jest przedziałem czasu określonym przez GRECO, w którym prowadzone jest postępowanie oceniające stopień wypełniania przez członków wybranych postanowień, zawartych w Zasadach wiodących oraz w innych instrumentach międzynarodowych, przyjętych w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji.

3. Na początku każdej rundy GRECO wybiera postanowienia, których dotyczy będzie postępowanie oceniające.

4. Każdy z członków wskazuje maksymalnie pięciu ekspertów, mogących podjąć zadania określone w artykułach 12 -14.

5. Każdy z członków zapewnia, że jego organy będą współpracować w najszerszym możliwym zakresie w toku postępowania oceniającego, w granicach przewidzianych przez prawo wewnętrzne.

Artykuł 11

Kwestionariusz

1. Dla potrzeb każdej rundy oceny GRECO przyjmuje kwestionariusz, który zostaje przesłany do wszystkich członków poddawanych ocenie.

2. Kwestionariusz określa ramy postępowania oceniającego.

3. Członkowie przesyłają swe odpowiedzi Sekretariatowi w terminie ustalonym przez GRECO.

Artykuł 12

Zespoły oceniające

1. GRECO wyznacza spośród ekspertów, o których mowa w artykule 10 ustęp 4, odrębny

zespół dla oceny każdego z członków (zwany poniżej „zespołem”). Jeżeli ocena dotyczy implementacji jednego z międzynarodowych instrumentów prawnych, przyjętych w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji, GRECO wyznacza zespoły składające się wyłącznie z ekspertów zaproponowanych przez członków będących Stronami tego instrumentu.

2. Zespół bada odpowiedzi udzielone na pytania kwestionariusza i może, jeśli uzna to za stosowne, żądać od członka poddanego ocenie przedstawienia ustnie lub na piśmie dodatkowych informacji.

3. Koszty podróży i pobytu członków zespołów oceniających pokrywane są z budżetu Poszerzonego Częściowego Porozumienia.

Artykuł 13

Wizyty w krajach

1. GRECO może polecić zespołowi odbycie wizyty w ocenianym państwie, w celu uzyskania dodatkowych informacji dotyczących rozwiązań prawnych i praktyki, przydatnych dla oceny.

2. GRECO zawiadamia swego członka, z co najmniej dwumiesięcznym wyprzedzeniem, o zamiarze przeprowadzenia wizyty.

3. Wizyta przeprowadzana jest według programu ustalonego przez członka, przy uwzględnieniu życzeń wyrażonych przez zespół.

4. Członkowie zespołu oceniającego korzystają z przywilejów i immunitetów, stosownie do artykułu 21 Protokołu do Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy.

5. Koszty podróży i pobytu niezbędne dla przeprowadzenia wizyt pokrywane będą z budżetu Poszerzonego Częściowego Porozumienia.

Artykuł 14

Raporty oceniające

1. Na podstawie zebranych informacji zespół przygotowuje wstępny projekt raportu o stanie prawnym i praktyce, w zakresie postanowień wybranych do oceny w danej rundzie.

2. Wstępny projekt raportu przekazuje się członkowi poddanemu ocenie do skomentowania. Zespół bierze pod uwagę zgłoszone komentarze przy przygotowywaniu projektu raportu.

3. Projekt raportu jest przedstawiany GRECO.

Artykuł 15

Dyskusja i przyjęcie raportu

1. GRECO poddaje projekt raportu, przedstawiony przez zespół, debacie plenarnej.

2. Członek poddawany ocenie ma prawo przedstawić uwagi, zarówno ustnie, jak i na piśmie.

3. Po zamknięciu debaty GRECO przyjmuje, z poprawkami lub bez, raport dotyczący członka poddanego ocenie.

4. Wszyscy członkowie uprawnieni są do wzięcia udziału w głosowaniu nad przyjęciem raportu oceniającego, odnoszącego się do wdrażania Zasad wiodących. Do wzięcia udziału w głosowaniu nad przyjęciem raportu oceniającego, dotyczącego implementacji międzynarodowego instrumentu prawnego przyjętego w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji, uprawnieni są jedynie członkowie będący Stronami tego instrumentu.

5. Raporty oceniające są poufne. O ile nie postanowiono inaczej, oprócz członków GRECO, Komitetu Statutowego i Sekretariatów tych ciał, dostęp do raportów mają jedynie członkowie

zespołu, który przeprowadzał ocenę.

6. Raport GRECO może zawierać zalecenia, skierowane do członka poddanego ocenie, w celu udoskonalenia jego prawa lub praktyki zwalczania korupcji. GRECO poprosi członka o poinformowanie o środkach podjętych wskutek tych zaleceń.

Artykuł 16

Oświadczenia publiczne

1. Komitet Statutowy może wydać publiczne oświadczenie, jeśli jest przekonany, że członek pozostaje bierny lub podejmuje niewystarczające działania w realizacji zaleceń skierowanych do niego w zakresie wdrażania Zasad wiodących.

2. Komitet Statutowy, w składzie ograniczonym do członków będących stronami danego instrumentu, może wydać publiczne oświadczenie, jeśli jest przekonany, że członek pozostaje bierny lub podejmuje niewystarczające działania w realizacji zaleceń skierowanych do niego w zakresie implementacji instrumentu, przyjętego w wykonaniu Programu Działań przeciw Korupcji.

3. Komitet Statutowy poinformuje członka, którego to dotyczy i umożliwi mu przedstawienie dalszych komentarzy przed podjęciem decyzji o wydaniu publicznego oświadczenia, o którym mowa w ustępach 1 i 2.

Artykuł 17

Środki finansowe GRECO

1. Budżet GRECO tworzony jest z corocznych obowiązkowych składek jego członków.

2. GRECO może przyjmować dodatkowe dobrowolne wpłaty od swoich członków.

3. GRECO może również przyjmować dodatkowe dobrowolne wpłaty od zainteresowanych instytucji międzynarodowych.

4. Środki finansowe, o których mowa w ustępie 3, wymagają, przed ich przyjęciem, autoryzacji Komitetu Statutowego.

5. Środki GRECO są pozyskiwane i gromadzone w imieniu Rady Europy i korzystają z tych samych immunitetów i przywilejów co środki Rady, zgodnie z istniejącymi porozumieniami.

Artykuł 18

Komitet Statutowy

1. Komitet Statutowy składa się z zasiadających w Komitecie Ministrów przedstawicieli państw członkowskich Rady Europy, które są również członkami GRECO, oraz ze specjalnie wyznaczonych w tym celu przedstawicieli innych członków GRECO.

2. Komitet Statutowy corocznie określa wysokość składki obowiązkowej każdego z członków. Skala, według której obliczane są składki państw nie będących członkami Rady Europy, ustalana jest w porozumieniu z nimi; zasadniczo powinna ona uwzględniać kryteria przyjęte dla określania skali składek do budżetu ogólnego Rady Europy.

3. Komitet Statutowy corocznie przyjmuje budżet GRECO, odnoszący się do wydatków związanych z realizacją programu działalności i wydatków wspólnych na działalność Sekretariatu.

4. Komitet Statutowy corocznie zatwierdza sprawozdanie finansowe GRECO, przygotowane przez Sekretarza Generalnego Rady Europy zgodnie z przepisami finansowymi Rady Europy i przedstawione mu wraz z raportem Rady Audytorów. W celu zwolnienia Sekretarza Generalnego z odpowiedzialności za wykonanie budżetu w danym roku finansowym, Komitet

Statutowy przekazuje Komitetowi Ministrów zatwierdzone przez siebie sprawozdanie finansowe wraz uwagami oraz raportem Rady Audytorów.

5. Przepisy finansowe Rady Europy stosuje się *mutatis mutandis* do przyjęcia i wykonania budżetu.

Artykuł 19 **Sekretariat**

1. GRECO korzysta z pomocy Sekretariatu, którą zapewnia Sekretarz Generalny Rady Europy.
2. Na czele Sekretariatu GRECO stoi Sekretarz Zarządzający, wyznaczony przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 20 **Zmiany**

1. GRECO lub którykolwiek z jego członków może zaproponować Komitetowi Statutowemu zmianę niniejszego Statutu.
2. Niniejszy Statut może zostać zmieniony jednomyślną decyzją Komitetu Statutowego. Jeśli zmiana nie została zaproponowana przez GRECO, Komitet Statutowy skonsultuje tę zmianę z GRECO.

Artykuł 21 **Wystąpienie**

1. Zgodnie ze stosownymi postanowieniami międzynarodowych instrumentów prawnych, o których mowa w artykule 2 ustęp 2, każdy z członków może wystąpić z GRECO przez stosowne oświadczenie, złożone Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy przez ministra spraw zagranicznych lub przedstawiciela dyplomatycznego posiadającego specjalne pełnomocnictwo udzielone w tym celu.
2. Sekretarz Generalny potwierdza przyjęcie oświadczenia i informuje zainteresowanego członka, że zostanie ono przedstawione Komitetowi Statutowemu.
3. Przez analogię do artykułu 7 Statutu Rady Europy, wystąpienie wywołuje skutek:
 - na koniec roku finansowego, w którym zostało notyfikowane, jeśli notyfikacja nastąpiła w ciągu pierwszych 9 miesięcy tego roku finansowego;
 - na koniec następnego roku finansowego, jeżeli notyfikacja nastąpiła w ostatnich trzech miesiącach roku finansowego.
4. Zgodnie z artykułem 18 przepisów finansowych Rady Europy, Komitet Statutowy bada konsekwencje finansowe wystąpienia i podejmuje stosowne środki.
5. Sekretarz Generalny niezwłocznie poinformuje zainteresowanego członka o konsekwencjach, jakie przyniesie dla niego wystąpienie, i będzie informował Komitet Statutowy o wyniku tego zawiadomienia.